מבחן בגרות 35003 מועד א' קיץ תשס"ו 2006

שאלה מספר 1

בתוך מלבן ABCD בנו ריבוע EFGD
ומשולש ישר זווית BMF
(כמתואר בציור)
נתון : DC = 60 ס"מ , BC = 40 ס"מ
הסכום של שטח הריבוע ושטח המשולש הוא 784 סמ"ר
(השטח המקווקו בציור)
חשב את אורך הצלע בריבוע EFGD.
(מצא את שתי התשובות)

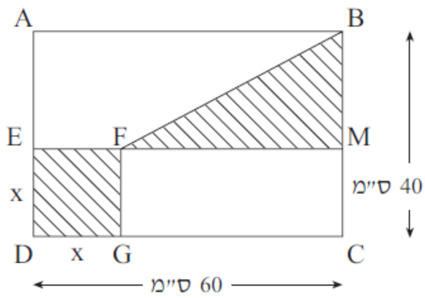

פתרון:

הסכום של שטח הריבוע ושטח המשולש הוא 784 סמ"ר
חשב את אורך הצלע בריבוע EFGD.
(מצא את שתי התשובות)

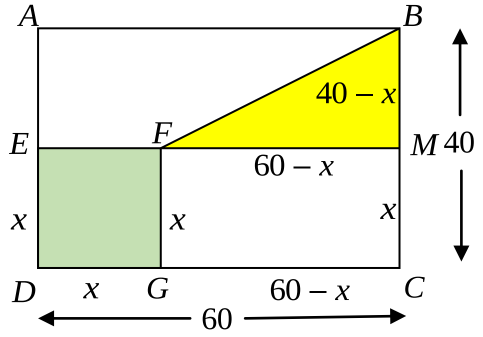

שטח הריבוע : $S_{\text{ריבוע}} = x \cdot x = x^2$

שטח משולש :

$$S_{\text{משולש}} = \frac{(60-x)(40-x)}{2}$$

$$S = \frac{2400 - 60x - 40x + x^2}{2}$$

$$S = \frac{x^2 - 100x + 2400}{2}$$

$$S_{\text{משולש}} = 0.5x^2 - 50x + 1200$$

$$S_{\text{משולש}} + S_{\text{ריבוע}} = 784$$

$$0.5x^2 - 50x + 1200 + x^2 = 784$$

$$1.5x^2 - 50x + 416 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-(-50) \pm \sqrt{50^2 - 4(1.5)(416)}}{2(1.5)}$$

$$x_{1,2} = \frac{50 \pm 2}{3}$$

$$x_1 = 17\tfrac{1}{3}$$

$$x_2 = 16$$

תשובה: $x_2 = 16$ $x_1 = 17\tfrac{1}{3}$

תשובה סופית:

$x_2 = 17\tfrac{1}{3}$ $x_1 = 16$

שאלה מספר 2.

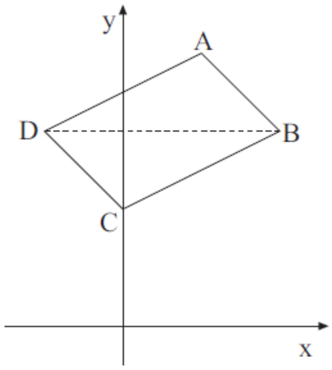

נתונה מקבילית ABCD, נתון:

הצלע AD מונחת על הישר $y = \frac{1}{2}x + 6$,

הצלע DC מונחת על הישר $y = -x + 3$,

הקדקוד C נמצא על ציר ה– y

(א) מצא את שיעורי הקדקוד C .

(ב) מצא את משוואת הישר שהצלע BC מונחת עליו.

(ג) נתון גם כי האלכסון DB מקביל לציר ה– x.

(1) מצא את שיעורי הנקודות B ו - D

(2) מצא את השיעורים של נקודת מפגש האלכסונים במקבילית

פתרון:

(א) מצא את שיעורי הקדקוד C.

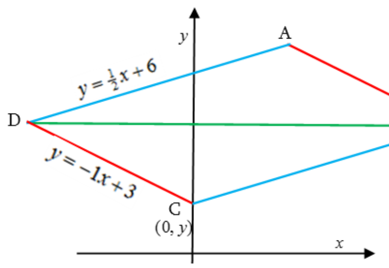

נקודה C

$y = -1x + 3$

$x = 0$

$y = -1(0) + 3$

$y = 3$

$C(0,3)$

תשובה: $C(0,3)$

(ב) מצא את משוואת הישר שהצלע BC מונחת עליו.

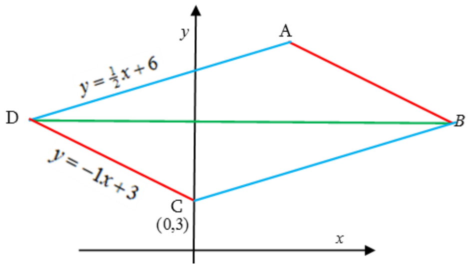

שיפוע BC

$m_{AD} = \dfrac{1}{2} \quad m_{BC} = \dfrac{1}{2}$

קווים מקבילים
שיפועים זהים

משוואת BD

$y - y_1 = m(x - x_1)$

$(0,3) \qquad m = \frac{1}{2}$

$y - 3 = \frac{1}{2}(x - 0)$

$y_{BC} = \frac{1}{2}x + 3$

תשובה: $y_{BC} = \frac{1}{2}x + 3$

(ג) נתון גם כי האלכסון DB מקביל לציר ה – x .
(1) מצא את שיעורי הנקודות B ו - D

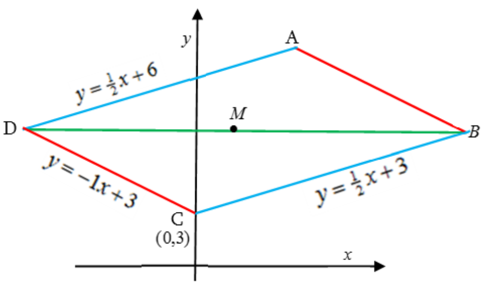

.1

מציאת נקודה D

$y_{DC} = y_{AD}$

$-1x + 3 = \frac{1}{2}x + 6$

$-1x - \frac{1}{2}x = 6 - 3$

$-1\frac{1}{2}x = 3$

$x = -2$

$y = -1x + 3$

$x = -2$

$y = -1(-2) + 3$

$y = 5$

$D(-2,5)$

.2

משוואת DB

$y - y_1 = m(x - x_1)$

$m = 0 \quad D(-2{,}5)$

$y - 5 = 0(x + 2)$

$y = 5$

שיפוע DB

מקביל לציר x

$m_{DB} = 0$

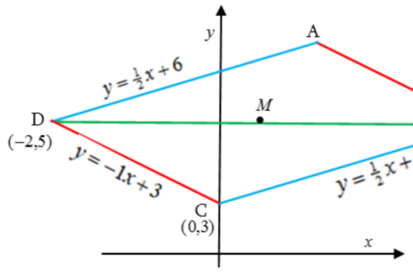

.3

נקודה B

$y_{DB} = y_{BC}$

$y_{DB} = 5 \qquad y_{BC} = \frac{1}{2}x + 3$

$5 = \frac{1}{2}x + 3$

$5 - 3 = \frac{1}{2}x$

$2 = \frac{1}{2}x$

$x = 4$

$B(4{,}5)$

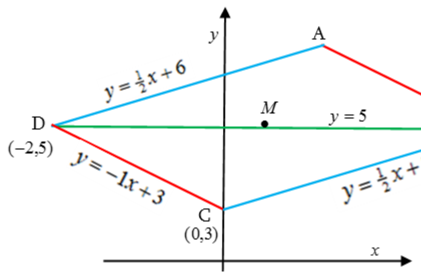

תשובה: $B(4{,}5) \;\; D(-2{,}5)$

(2) מצא את השיעורים של נקודת מפגש האלכסונים במקבילית

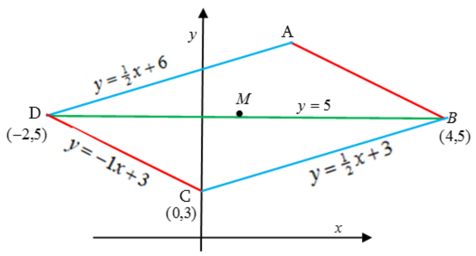

D   M   B

$(-2{,}5) \qquad (x_M, y_M) \qquad (4{,}5)$

$x_1, y_1 \qquad\qquad x_2, y_2$

$x_M = \frac{x_1 + x_2}{2} \qquad y_M = \frac{y_1 + y_2}{2}$

$x_M = \frac{(-2) + (4)}{2} \qquad y_M = \frac{(5) + (5)}{2}$

$x_M = 1 \qquad y_M = 5$

$M(1.5)$

תשובה: $M(1.5)$

תשובה סופית:

(א) $C(0{,}3)$ **(ב)** $y_{BC} = \frac{1}{2}x + 3$ **(ג1)** $B(4{,}5) \;\; D(-2{,}5)$ **(ג2)** $M \;(1{,}5)$

<u>שאלה מספר 3.</u>

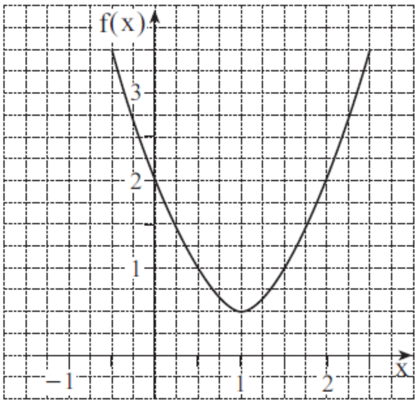

נתון גרף של הפונקציה $f(x)$

בתחום $-0.5 \le x \le 2.5$. (ראה ציור)

א.(1) רשום תחומי עלייה וירידה של $f(x)$.

(2) רשום תחומי עלייה וירידה של $\frac{1}{f(x)}$.

ב. עבור אילו ערכי x יש ל- $f(x)$ ול- $\frac{1}{f(x)}$ אותו ערך ?

ג. מה הם השיעורים של נקודות המקסימום המוחלט של $f(x)$ ושל $\frac{1}{f(x)}$?

<u>תשובה סופית:</u>

(א1) עליה $0 < x < 2.5$ **ירידה** $-0.5 < x < 1$

(א2) ירידה $0 < x < 2.5$ **עליה** $-0.5 < x < 1$

(ב) $x = 1.5$ $x = 0.5$ **(ג)** $(2.5,3.5)$ $(-0.5,3.5)$ $(1,2)$

שאלה מספר 4.

נתונה הפונקציה $f(x)=2x(x+3)^2$.

א. מצא את השיעורים של נקודות הקיצון של הפונקציה, וקבע את סוגן.

ב. מצא את נקודת החיתוך של הפונקציה עם הצירים.

ג. בכל אחת מנקודות הקיצון של הפונקציה עובר ישר המשיק לפונקציה.
מצא את משוואות המשיקים.

פתרון:

(א). מצא את נקודות הקיצון של הפונקציה , וקבע את סוגן.

נגזרת שנייה
max/min

$f''(x)=12x+24$

$f''(-3)=12(-3)+24=-12 \cap \max$

$f''(-1)=12(-1)+24=12 \cup \min$

נגזרת ראשונה
m=0

$f'(x)=6x^2+24x+18$

$f'(x)=m=0$

$0=6x^2+24x+18$

$x_{1,2}=\dfrac{-(24)\pm\sqrt{576-4(6)(18)}}{2\cdot(6)}$

$x_{1,2}=\dfrac{-24\pm12}{12}$

$x_1=-3 \qquad x_2=-1$

פונקציה
y=?

$f(x)=2x\cdot(x+3)^2$

$f(x)=2x(x^2+3x+3x+9)$

$f(x)=2x^3+12x^2+18x$

$f(-1)=2(-1)^3+12(-1)^2+18(-1)=-8$

$(-1,-8)$

$f(-3)=2(-3)^3+12(-3)^2+18(-3)=0$

$(-3,0)$

תשובה

נקודת הקיצון
$(-1,-8)\cup\min$
$(-3,0)\cap\max$

(ב). מצא את נקודת החיתוך של הפונקציה עם הצירים.

חיתוך עם ציר ה – y.
x=0

$f(x)=2x\cdot(x+3)^2$

$x=0$

$y=2(0)\cdot(x+0)^2=0$

$(0,0)$

חיתוך עם ציר ה – x.
y=0

$f(x)=2x\cdot(x+3)^2$

$y=0$

$0=2x\cdot(x+3)^2$

$0=2x \qquad (x+3)^2=0$

$x_1=0 \quad x_2=-3$

$(0,0) \quad (-3,0)$

תשובה

נקודות החיתוך עם הצירים
$(0,0) \quad (-3,0)$

(ג). בכל אחת מנקודות הקיצון של הפונקציה עובר ישר המשיק לפונקציה. מצא את משוואות המשיקים.

המשיק לנקודת המקסימום

$y-y_1=m(x-x_1)$

$(-3,0) \qquad m=0$

$y-0=0(x+3)$

$y=0$

המשיק לנקודת המינימום

$y-y_1=m(x-x_1)$

$(-1,-8) \qquad m=0$

$y+8=0(x+1)$

$y=-8$

תשובה המשיק לנקודת המינימום הוא $y=-8$, המשיק לנקודת המקסימום הוא $y=0$,

תשובה סופית

(א) $(-3,0)\max \quad (-1,-8)\min$ **(ב)** $(0,0)(-3,0)$ **(ג)** $y=-8 \qquad y=0$

<u>שאלה מספר 5.</u>

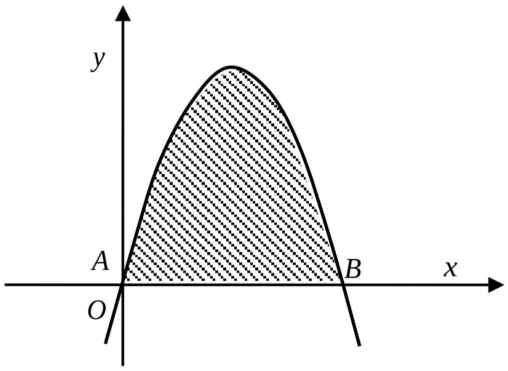

הנגזרת של הפונקציה y היא : $y'=-2x+4$

(א). מצא את שיעור ה – x של נקודת המקסימום של הפונקציה.

(ב). נתון כי ערך הפונקציה y בנקודת המקסימום שלה הוא 4 .
מצא את הפונקציה.

(ג). מצא את נקודת החיתוך של הפונקציה עם ציר ה- x.

(ד). מצא את השטח הכלוא בין גרף הפונקציה ובין ציר ה – x.

<u>פתרון:</u>

(א). **מצא את שיעור ה – x של נקודת המקסימום של הפונקציה.**

<u>נגזרת ראשונה</u>

$f'(x)=-2x+4$

$f'(x)=m=0$

$0=-2x+4$

$2x=4$

$x=2 \cap \max$

<u>נגזרת שנייה</u>

max/ min

$f''(x)=-2 \cap \max$

(ב). **נתון כי ערך הפונקציה y בנקודת המקסימום שלה הוא 4 . מצא את הפונקציה.**

<u>נגזרת ראשונה</u>

$f'(x)=-2x+4$

<u>אינטגרציה</u> $\Leftarrow$

<u>מציאת הפונקציה</u>

$x=2 \quad y=4$

$f(x)=\int (-2x+4)dx+C$

$f(x)=-\frac{2x^2}{2}+4x+C$

$4=-\frac{2(2)^2}{2}+4(2)+C$

$4=-4+8+C$

$C=0$

$f(x)=-x^2+4x$

(ג). **מצא את נקודת החיתוך של הפונקציה עם ציר ה- x.**

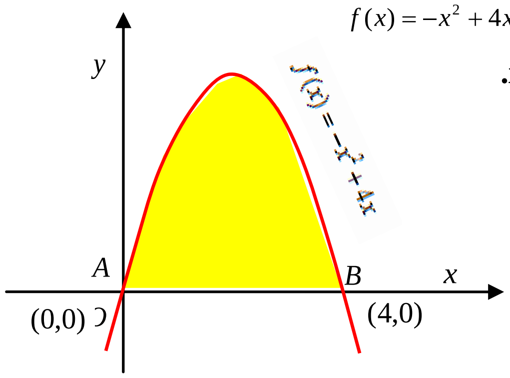

<u>חיתוך עם ציר ה x</u>

$y=0$

$f(x)=-x^2+4x$

$0=-x^2+4x$

$0=x\cdot(-x+4)$

$x_1=0 \quad x_2=4$

$(0,0) \quad (4,0)$

(ד). מצא את השטח הכלוא בין גרף הפונקציה ובין ציר ה – x.

x גדול/ימין	פונקציה עליונה $y=-x^2+4x$	x קטן/שמאל
$x=4$	פונקציה תחתונה $y=0$	$x=0$

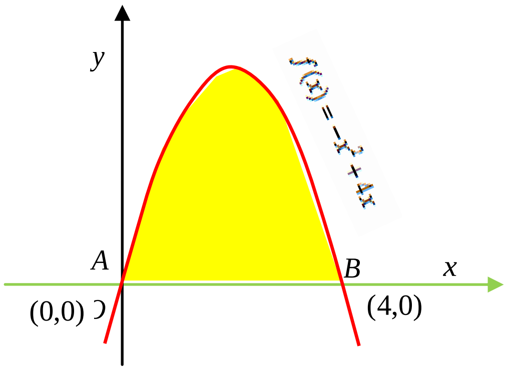

$$S_T=\int_0^4 (\ -x^2+4x\ )-(\ 0\ )dx$$

$$S_T=\int_0^4 (\ -x^2+4x\ )dx$$

$$S_T=\left[-\frac{x^3}{3}+\frac{4x^2}{2}\right]_0^4$$

$$S_T=\left[-\frac{(4)^3}{3}+\frac{4(4)^2}{2}\right]-\left[-\frac{(0)^3}{3}+\frac{4(0)^2}{2}\right]$$

$$S_T=\left[\ 10\frac{2}{3}\ \right]-\left[\ 0\ \right]=10\frac{2}{3}$$

$$S_T=10\frac{2}{3}$$

תשובה סופית:

(א) $x=2$ **(ב)** $y=-x^2+4x$ **(ג)** $(4,0)\ \ (0,0)$ **(ד)** $s=10\frac{2}{3}$

<u>שאלה 6 :</u> **מיועדת רק לתלמידים שאושר להם מבחן מותאם (מדבקה סגולה)**

נתונה הפונקציה $y=\sqrt{x^2-6x+a}$ (הפונקציה מוגדרת לכל x)

שיפוע הישר , המשיק לגרף הפונקציה בנקודה שבה $x=0$, הוא -0.6

א. חשב את הערך של a.

ב. מצא את השיעורים של נקודת הקיצון של הפונקציה , וקבע את סוג הקיצון.

ג. מצא תחומי עליה וירידה של הפונקציה.

<u>פתרון:</u>

נתונה הפונקציה $y=\sqrt{x^2-6x+a}$ (הפונקציה מוגדרת לכל x)

שיפוע הישר , המשיק לגרף הפונקציה בנקודה שבה $x=0$, הוא -0.6

א. חשב את הערך של a.

<u>נגזרת ראשונה</u>

m=0

$$f'(x)=\frac{1\cdot(2x-6)}{2\cdot\sqrt{x^2-6x+a}}$$

$$f'(x)=m=-0.6$$

$$-0.6=\frac{2(0)-6}{2\sqrt{(0)^2-6(0)+a}}$$

$$-0.6=\frac{-6}{2\sqrt{a}}$$

$$-1.2\sqrt{a}=-6$$

$$\sqrt{a}=5\ \ (\ )^2$$

$$a=25$$

<u>פונקציה</u>

y=?

$$f(x)=\sqrt{x^2-6x+a}$$

$$x=0$$

<u>תשובה:</u> $a=25$

ב. מצא את השיעורים של נקודת הקיצון של הפונקציה , וקבע את סוג הקיצון.

<u>נגזרת שנייה</u>

max/min

(מספיק לגזור את המונה כדי לקבוע את סוג הקיצון)

$$f''(x)=2\cup\min$$

<u>נגזרת ראשונה</u>

m=0

$$f'(x)=\frac{1\cdot(2x-6)}{2\cdot\sqrt{x^2-6x+25}}$$

$$f'(x)=\frac{(2x-6)}{2\cdot\sqrt{x^2-6x+25}}$$

$$f'(x)=m=0$$

$$0=\frac{2x-6}{2\sqrt{x^2-6x+25}}$$

$$0=2x-6$$

$$2x=6$$

$$x=3$$

<u>פונקציה</u>

y=?

$$f(x)=\sqrt{x^2-6x+25}$$

$$x=3$$

$$f'(3)=\sqrt{(3)^2-6(3)+25}$$

$$y=4$$

$$(3,4)$$

<u>תשובה:</u> **<u>נקודת הקיצון:</u>** $(3,4)\cup\min$

ג. מצא תחומי עליה וירידה של הפונקציה.

<u>תשובה:</u> ירידה $x<3$, עלייה $3<x$

<u>תשובה סופית:</u>

(א) $a=25$ **(ב)** $(3,4)\ \min$ **(ג)** ירידה $x<3$, עלייה $3<x$